C/2024/6561

12.11.2024

P9_TA(2024)0173

Vytvoření evropské iniciativy pro každoroční vyhlášení evropských hlavních měst pro děti

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. března 2024 o vytvoření evropské iniciativy pro každoroční vyhlášení evropských hlavních měst pro děti (2024/2621(RSP))

(C/2024/6561)

Evropský parlament,

— s ohledem na čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii a článek 9 Smlouvy o fungování Evropské unie,

— s ohledem na článek 24 Listiny základních práv Evropské unie,

— s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte,

— s ohledem na Agendu EU v oblasti práv dítěte (COM(2011)0060),

— s ohledem na Strategii EU pro práva dítěte (COM(2021)0142),

— s ohledem na revidovanou Evropskou chartu Rady Evropy o účasti mladých lidí na místním a regionálním životě,

— s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN o právech dítěte,

— s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,

A. vzhledem k tomu, že práva dětí jsou lidskými právy; vzhledem k tomu, že každé dítě by mělo požívat stejných práv a mít možnost žít bez jakékoli diskriminace nebo zastrašování;

B. vzhledem k tomu, že ochrana a prosazování práv dítěte patří k hlavním cílům EU; vzhledem k tomu, že ambicí EU je vybudovat co nejlepší život pro děti v EU i na celém světě;

C. vzhledem k tomu, že děti hrají v naší společnosti klíčovou úlohu; vzhledem k tomu, že jejich aktivní zapojení může přispět k utváření a budování takových měst, která budou k dětem vstřícná a která budou podporovat plné uplatňování jejich práv na všech úrovních; vzhledem k tomu, že děti jsou v popředí zvyšování povědomí o environmentálních výzvách a změně klimatu, digitální transformaci a bezpečnosti na internetu, jakož i o diskriminaci a nespravedlnosti; vzhledem k tomu, že zastupují nejen dnešní mládež, ale také vedoucí představitele zítřka;

D. vzhledem k tomu, že děti by měly mít právo na co nejlepší start do života a na plné rozvinutí svého potenciálu; vzhledem k tomu, že to zahrnuje právo na život na čisté a zdravé planetě a v chráněném a láskyplném prostředí, na kvalitní vzdělání a na přístup k rekreačním, kulturním a uměleckým činnostem, jež jsou vstřícné k dětem;

E. vzhledem k tomu, že přístup ke vzdělání je základním lidským právem; vzhledem k tomu, že formální a neformální vzdělávání a informální učení jsou základem pro rovné příležitosti a individuální podporu nadání a potenciálu;

F. vzhledem k tomu, že EU a její členské státy by měly spojit síly, aby dostály své sdílené odpovědnosti za dodržování a ochranu práv každého dítěte a aby společně s dětmi vytvářely inkluzivnější, zdravější a spravedlivější společnost;

G. vzhledem k tomu, že všechny děti mají právo na ochranu před chudobou a sociálním vyloučením; vzhledem k tomu, že evropská záruka pro děti je nástrojem EU, jehož cílem je předcházet chudobě a sociálnímu vyloučení a bojovat proti těmto jevům tím, že potřebným dětem bude zaručen bezplatný a účinný přístup k základním pečovatelským službám, jako je předškolní vzdělávání a péče, vzdělávací a školní aktivity, zdravotní péče a alespoň jedno zdravé jídlo ve škole denně, a účinný přístup všech těchto dětí ke zdravé výživě a odpovídajícímu bydlení;

H. vzhledem k tomu, že nezbytná podpora musí být poskytnuta rovněž všem rodinám a komunitám, aby mohly zajistit dobré životní podmínky a rozvoj svých dětí;

I. vzhledem k tomu, že má-li být dosaženo těchto cílů, musí mít děti možnost se pravidelně setkávat, poznávat a rozvíjet vzájemné porozumění a tak se podílet na utváření budoucnosti evropského projektu;

J. vzhledem k tomu, že v roce 2009 byl vytvořen titul Evropské hlavní město mládeže; vzhledem k tomu, že odpovídající finanční prostředky EU by mohly zajistit, aby byl plně využit jeho potenciál; vzhledem k tomu, že evropská hlavní města pro děti by měla Evropské hlavní město mládeže doplňovat a být s ním provázána;

K. vzhledem k tomu, že k rozvoji této iniciativy je nutný další výzkum a hodnocení; vzhledem k tomu, že pro utváření její podoby jsou klíčové příspěvky místních orgánů a nevládních organizací zasazujících se za práva dětí;

1. vyzývá Komisi, aby se zabývala možností vytvoření evropské iniciativy pro každoroční vyhlašování evropských hlavních měst pro děti, a to ve spolupráci s místními orgány a organizacemi občanské společnosti, v jejichž čele stojí děti nebo které s dětmi pracují;

2. zdůrazňuje, že evropská hlavní města pro děti by měla – za účasti dětí a při upřednostnění jejich pohledu – poskytovat důkazy na podporu odpovědných politik týkajících se dětí, zejména pokud jde o rovné příležitosti, zdravý růst a přístup ke kvalitnímu vzdělávání, čistému prostředí a městskému rozvoji;

3. zdůrazňuje, že úkolem evropských hlavních měst pro děti by mělo být sbližovat děti v členských státech a pomáhat jim, aby si lépe porozuměly;

4. domnívá se, že podpora lepšího porozumění mezi lidmi a různými kulturami od útlého věku přispívá k odstraňování předsudků a stereotypů a k rozvoji mezikulturního dialogu, který má pro EU a její hodnoty a cíle zásadní význam;

5. podtrhuje, že na řízení evropských hlavních měst pro děti by se mohly podílet i děti samotné, a to prostřednictvím dětských organizací a klubů; zdůrazňuje, že tato iniciativa by mohla prosazovat práva dětí, včetně mechanismů pro aktivní účast dětí a výchovy k evropskému občanství, neboť podpora tohoto procesu od útlého věku usnadňuje formování vzdělaných mladých lidí a dospělých, kteří chápou hodnoty, cíle, dějiny a identitu EU;

6. zdůrazňuje, že evropská hlavní města pro děti by měla podporovat sociální začlenění, přístupnost a rovné příležitosti pro děti a činit vše pro to, aby byly do přípravy a provádění této iniciativy co nejvíce zapojeny všechny složky občanské společnosti, přičemž je třeba věnovat zvláštní pozornost dětem s omezenými příležitostmi a nejzranitelnějším skupinám;

7. domnívá se, že evropská hlavní města pro děti by díky plnému využití dostupných zdrojů na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU mohla přispět k boji proti dětské chudobě, ke komplexnímu posouzení životních podmínek dětí a k účinnému provádění evropské záruky pro děti ze strany členských států; domnívá se, že by toho mohlo být dosaženo výměnou osvědčených postupů v rámci občanské společnosti, zejména mezi dětskými organizacemi, rodiči, městy, místními samosprávami a členskými státy, a zapojením všech příslušných zúčastněných stran; opětovně vyzývá k bezodkladnému navýšení financování evropské záruky pro děti se samostatným rozpočtem ve výši nejméně 20 miliard EUR;

8. zdůrazňuje, že evropská hlavní města pro děti by měla být příležitostí k pořádání vzdělávacích, kulturních a sportovních akcí týkajících se EU, k čemuž by mohly přispívat workshopy na témata související s každodenním životem, bojem proti diskriminaci, pohlavním zneužíváním dětí, chudobou, sociálním vyloučením, rovností žen a mužů, digitálním světem, ochranou klimatu, mobilitou, rozvojem měst, demokracií, dějinami a svobodou náboženského vyznání a přesvědčení;

9. připomíná, že je důležité, aby byly v rámci digitální transformace a ve všech digitálních opatřeních a rozhodnutích týkajících se dětí zohledňovány jejich zájmy, zvláště pokud jde o jejich fyzické a duševní zdraví, bezpečnost a pohodu, přičemž je nutné podporovat digitální vzdělávání a zvyšovat digitální gramotnost;

10. zdůrazňuje, že zavedení tohoto každoročního vyhlašování hlavních měst, kde budou děti zaujímat přední místo a budou se moci aktivně účastnit diskusí jako partneři i v roli těch, kdo bude v budoucnu rozhodovat, napomůže tomu, aby děti vyrostly v dospělé, kteří budou otevřeni novým názorům;

11. zdůrazňuje, že evropská hlavní města pro děti pomohou propojit stávající mechanismy pro účast dětí na místní, vnitrostátní a unijní úrovni, včetně platformy EU pro účast dětí ([1]) a Evropského hlavního města mládeže, a zapojí děti do rozhodovacích procesů;

12. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.

([1]) https://eu-for-children.europa.eu/ – tato platforma EU byla zřízena v souladu se Strategií EU pro práva dítěte.